

Nr 450.

Godkänd av första kammaren den 18 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 19 juni 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

(Konstitutionsutskottets memorial nr 1 p. 5:o.)

Till Konungen.

Sedan 1917 års riksdag i anledning av Eders Kungl. Maj:ts proposition, nr 248, antagit såsom vilande förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt § 1 4:o tryckfrihetsförordningen, har riksdagen vid numera företagen slutlig prövning för sin del godkänt och antagit berörda förslag.

Enligt det av riksdagen sålunda fattade beslut skulle förenämnda grundlagsparagrafer i nedanskrivna delar erhålla följande lydelse:

Regeringsformen.

§ 4.

Konungen äger att allena styra riket på det sätt, denna regeringsform föreskriver; inhänte dock, i de fall här nedanför stadgas, under
Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 166 häft. (Nr 450—453.) 1

rättelse och råd av ett statsråd, vartill Konungen kallar och utnämner kunnige, erfarne, redlige och allmänt aktade, infödde svenske män av den rena evangeliska läran. *Ej må fader och son eller bröder på en gång vara ledamöter av statsrådet.*

§ 5.

För särskilda grenar av rikets styrelse skola finnas statsdepartement till det antal, lägst åtta och högst tio, som bestämmes genom en av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag, vilken tillika angiver varje departements benämning och huvudsakliga verksamhetsområde.

Den närmare fördelningen av ärendena, departementen emellan, bestämmes av Konungen genom en särskilt utfärdad, offentlig kungjord stadga.

För varje departement utser Konungen bland statsrådets ledamöter en chef och föredragande. Chefen för det departement, till vilket utrikes ärendena höra, är minister för utrikes ärendena.

§ 6.

Statsrådet skall bestå av cheferna för departementen samt tre statsråd utan departement. Bland de tre statsråden utan departement böra minst två hava förvaltad civil beställning.

Av statsrådets ledamöter utnämne Konungen en att vara statsminister och statsrådets främste ledamot.

Statsrådets ledamöter äga att alla i statsrådet förekommande ärenden övervara.

§ 15.

Kommandomål, varmed förstås sådana, som Konungen, i egenskap av högste befälhavare över krigsmakten till lands och sjöss, omedelbarligen besörjer, må Konungen, då han själv förer riksstyrelsen, avgöra i närvaro av *chefen för det departement, dit ärendet hörer.* Honom åligge, vid ansvar, att, då dessa mål beredas, sin mening yttra över de företag Konungen besluter, samt att, då hans mening icke med Konungens beslut överensstämmer, föra sina yttrade betänkligheter och råd till ett protokoll, vars riktighet Konungen medelst Sin höga påskrift besanne. Finner nämnde ämbetsman dessa företag vara av en vådlig riktning eller omfattning, eller grundade på ovissa eller otillräckliga medel att dem utföra, tillstyrke han jämväl, att Konungen ville kalla, till ett krigsråd däröver, tvenne eller flere av de närvarande högre militära ämbetsmän; Konungen

dock obetaget, att å denna tillstyrkan och, där den bifalles, å krigsrådets till protokoll anförda tankar göra det avseende, Honom gott synes.

Riksdagsordningen.

§ 6.

1. Första kammarens — — — — valet skett.
2. Varje landstingsområde — — — — rikets folkmängd.
3. För valkrets, — — — — en riksdagsman.
4. Därest det — — — — en riksdagsman.
5. Det antal — — — — utöva riksdagsmannakallet.
6. Upphör stad — — — — tillkomma staden.
7. Äro icke, — — — — samt att i de fall, där folkmängdsöverskottet, såsom lika stort för två eller flera valkretsar, ej kan tjäna till grund för bestämmande av företrädet dem emellan, detta skall avgöras genom lottning inför chefen för *det departement, till vilket justitieärendena höra*, i närvaro av tre bland fullmäktige i rikets bank och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret.

§ 10.

För en var, som blivit till ledamot i första kammaren utsedd, skall, på sätt i vallagen närmare stadgas, fullmakt ofördröjligen utfärdas i två exemplar, av vilka det ena överlämnas åt den valde och det andra insändes till *det departement, till vilket justitieärendena höra*.

§ 20.

För en var, som blivit utsedd till ledamot i andra kammaren, skall, på sätt i vallagen närmare stadgas, fullmakt ofördröjligen utfärdas i två exemplar, av vilka det ena överlämnas åt den valde och det andra insändes till *det departement, till vilket justitieärendena höra*.

§ 32.

1. Innan riksdagen sammanträder, företages inför chefen för *det departement, till vilket justitieärendena höra*, eller den Konungen i hans ställe förordnar, i närvaro av tre bland de av riksdagen valde fullmäk-

tige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret granskning av de till departementet inkomna, för riksdagens ledamöter utfärdade fullmakter. Denna granskning, som har till föremål att undersöka, huruvida fullmakterna blivit i föreskriven form utfärdade, skall vara fulländad sist å dagen före riksdagens början. Inkommer fullmakt efter riksdagens början, skall sådan granskning, som nyss är sagd, genast verkställas.

2. Vardera kammaren — — — obehörig förklarad.

§ 33.

1. Så snart riksdagen sammanträtt och berättelse om förloppet av den i nästföregående paragraf mom. 1 föreskrivna granskning blivit av chefen för *det departement, till vilket justitieärendena höra*, eller den i hans ställe förordnad är, meddelad kamrarna, var i vad dess ledamöter angår, låte Konungen för vardera kammaren tillkännagiva, vilken bland dess ledamöter förordnats till talman och vilken till vice talman.

2. Då i — — — — vice talman.

3. Innan sådant — — — — levnadsåren äldst.

4. Vid samtidigt — — — — förfallet upphört.

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer — — — — — omförmälda stadga.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor angående stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av lagar och författningar rörande statsrådets ansvarighet, *om statsdepartementen*, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga och om allmänt kyrkomöte så ock av kommunallagarna.

3. Utskottet åligger — — — — — regeringsformen stadgat.

4. Utskottet tillkommer — — — — — vägrar proposition.

§ 43.

1. Jordbruksutskottet, som skall erhålla del av Konungens angående statsverkets tillstånd och behov till riksdagen avgivna proposition i vad den angår *jordbruksärenden*, åligger att granska samt, med iakttagande av nödiga indragningar och besparingar, utreda och uppgiva statsverkets behov med hänsyn till denna styrelsens gren ävensom att för

övrigt avgiva betänkanden och förslag i anledning av de från kamrarna till utskottet hänvisade jordbruksärenden.

2. Utskottet åligger — — — och skjutsväsende.

Tryckfrihetsförordningen.

§ 1.

4:o. Utgivare av dagblad eller periodiska skrifter anmäla sig, jämte titeln och tryckningsorten, hos chefen för justitiedepartementet, *med vilken i denna lag förstås chefen för det departement, vartill justitieärendena höra. Denne äger att, såvida sökanden ej för nesligt brott blivit dömd, eller förklarad ovärdig föra andras talan, meddela bevis, att intet hinder emot skriftens utgivande förekommer.*

I händelse Eders Kungl. Maj:t täcktes godkänna det i riksdagens skrivelse nr 114 innefattade förslag till ändring i annat hänseende av bland annat § 1 4:o tryckfrihetsförordningen, bör denna erhålla följande avfattning:

Tryckfrihetsförordningen.

§ 1.

4:o. Utgivare av dagblad eller periodiska skrifter anmäla sig, jämte titeln och tryckningsorten, hos chefen för justitiedepartementet, *med vilken i denna lag förstås chefen för det departement, vartill justitieärendena höra. Denne äger att, såvida sökanden ej blivit förklarad ovärdig föra andras talan, meddela bevis, att intet hinder emot skriftens utgivande förekommer.*

Stockholm den 19 juni 1918.

Med undersåtlig vörndnad.
